

Verf waar een luchtje aan zit

De ene verf is de andere niet, en dan hebben we het niet over prijs of kleur. Wie een gezond binnenklimaat wil, kiest verf zonder kwalijke stoffen.

De ervaring

door Anja Kruise

Ik zal het maar eerlijk bekennen: ik heb me nog nooit verdiept in de schadelijke stoffen in verf. Had ik dat maar wel gedaan voordat in mei de benedenverdieping van mijn huis werd geschilderd. En had ik toen maar verf gekocht op waterbasis. Dan had ik vast niet zo veel maanden last gehad van die doordringende verflucht, geïrriteerde ogen, hoofdpijn, duizeligheid en geprikkelde slijmvliezen.

Maar het is nu eenmaal gebeurd. Het positieve is dat ik letterlijk ben genezen van mijn onachzaamheid. Ik zal nooit meer zomaar een pot verf aanschaffen, omdat de prijs of de kleur me toevalig aanstaat. De woonkamer en keuken, de deuren en radiatoren en vooral het grote houten wandmeubel zien er weer strak uit, maar het heeft wel even geduurd voor ik er van kon genieten. Daar was de hulp voor nodig van oud-Enschedeër Peter Ludden, die via 'lucht' kreeg van

mijn verfprobleem. Marktingman Ludden is met zijn bedrijf Casol, mede met steun van het VentureLab van de Universiteit Twente, bezig een nieuw biologisch product in de markt te zetten, Zhero. Dat is een vloeibaar middel dat kwalijke geuren in het binnenmilieu als het ware inkapselt door een dunne, onzichtbare folie op de bron te vormen als je die ermee bespuit. In de lucht bindt het de geurmoleculen, maar ook de zogeheten vluchtige organische stoffen (VOS). VOS zijn honderden stoffen in de lucht die gevaarlijk kunnen zijn voor mens en milieu. Ze zitten, blijkt uit een rapport van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne, vooral in meubelen (denk aan het beruchte formaldehyde), bouwmaterialen (PUK), lijmsorten, cosmetica (haarspray en nagellak), schoonmaakmiddelen (waaronder luchtverfrisers), sigarettenrook, vlekkenverwijderaars en ... verfproducten!

Twee maanden nadat de

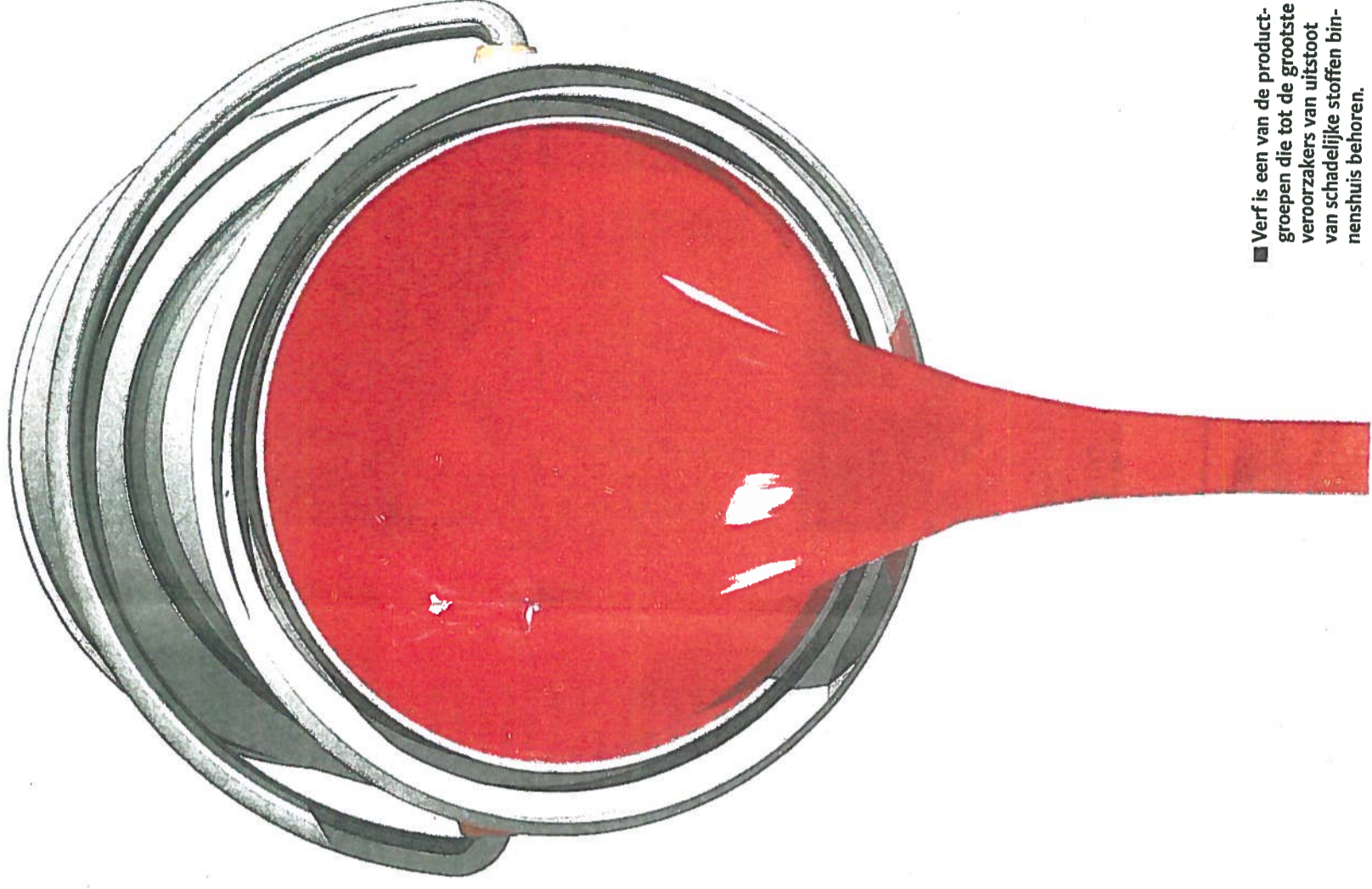
schilder is vertrokken, komt Ludden met een nieuw ontwikkelde luchtsensor bij mij thuis de VOS-waarden meten. Geluk bij een ongeluk is dat plafond en muren gesausd zijn met een emissievrije latex met een bekend merk die voorzien blijkt te zijn van een sticker van de TÜV, een strenge, onafhankelijke Duitse keuringsdienst. Dat scheidt tientallen vierkante meters behandeling. Alles wijst erop dat de bron van alle ellende het wandmeubel is, dat na acht weken nog steeds naar synthetische verf stinkt. Die verf is van hetzelfde merk dat professionele schilders veel gebruiken, maar heeft geen TÜV-sticker. De uitstoot aan VOS in mijn woonkamer is dermate hoog, dat de maximale meetbare waarde al snel is bereikt. Voor wie dat iets zegt: 1567 ppm. In theorie kan de situatie bij mij thuis dus best nog erger zijn. In Nederland wordt 400 ppm volgens Ludden acceptabel geacht, in bijvoorbeeld de Verenigde Staten is dat maar 120 ppm.

Ook het CO₂-gehalte wordt gemeten, en dat blijkt niet hoog te zijn. „Maar als het CO₂-gehalte in orde is, betekent dat niet per definitie dat het VOS-gehalte laag is”, stelt Ludden. Ventilatie lost het probleem van aanwezige VOS volgens hem niet op als de bron niet ook wordt aangepakt. Maar een con-

stante, goede doorluchting is wel altijd verstandig. Dat blijkt uit de test: als de deuren en ramen worden opengezet, dalen de VOS-waarden, maar nog steeds niet genoeg om te spreken van een gezond leefklimaat. Verre van dat zelfs. Nadat ik het met glansverf gelakte wandmeubel en de

■ Verf is een van de productgroepen die tot de grootste veroorzakers van uitstoot van schadelijke stoffen binnenhuis behooren.

dito radiatoren en deuren heb ingespoten met Zhero, komt Ludden opnieuw langs. De strank is een heel stuk minder, maar er wordt nog steeds flink geniest. De meter wijst een duidelijk lagere gemiddelde VOS-waarde aan van 578 ppm, wat maar liefst twee tot drie keer zo hoog zijn als in de zomer.

'Meld VOS-gehalte'

Het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) stelde in een onderzoek in 1993 al dat verven (en aanverwante producten als terpentijn, wasbenzine en thinner), lijmen, bouwmaterialen en cosmetica de belangrijkste productgroepen zijn die bijdragen aan de VOS-belasting van het binnenmilieu.

In zijn rapport 'Vluchtige Organische Stoffen in het binnenmilieu van woningen' adviseert het RIVM dat fabrikanten zorgen voor een duidelijke vermelding van gehalte aan VOS in een product. Dat kan consumenten helpen bij de keuze voor het minst VOS-uitstotende alternatief.